

Uchwała nr 118/2019
Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 27 listopada 2019 r.

w sprawie stwierdzenia nieważności uchwały Rady Gminy Zagrodno nr XV.95.2019 z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności na terenie Gminy Zagrodno

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019 r. poz. 2137) oraz art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.), Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu

stwierdza nieważność

uchwały Rady Gminy Zagrodno nr XV.95.2019 z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności na terenie Gminy Zagrodno — z powodu istotnego naruszenia art. 6j ust. 3, art. 6k ust. 2a pkt 5, ust. 3 i 4a w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010).

Uzasadnienie

Uchwała Rady Gminy Zagrodno nr XV.95.2019 z dnia 8 listopada 2019 r. w sprawie wyboru metody ustalania opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi, ustalenia stawki takiej opłaty oraz stawki za pojemnik o określonej pojemności na terenie Gminy Zagrodno wpłynęła do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w dniu 14 listopada 2019 roku.

Przedmiotową uchwałą Rada Gminy Zagrodno — powołując się na przepisy art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2019 r. poz. 506, z późn. zm.) oraz art. 6k ust. 1, 2, 2a, 3 i 4a oraz art. 6j ust. 3b ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. z 2019 r. poz. 2010), zwanej dalej „u.c.p.g.” — określiła metodę ustalania opłaty za gospodarowanie odpadami na terenie Gminy oraz ustaliła stawki tej opłaty dla nieruchomości, na których zamieszkują mieszkańcy, i stawki opłaty za pojemnik o określonej pojemności dla nieruchomości niezamieszkałych.

W § 1 ust. 1 i § 2 uchwały zostały zawarte następujące regulacje:

„§ 1. 1. Ustala się metodę i stawkę opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, w ten sposób, że opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi stanowi iloczyn osób zamieszkujących daną nieruchomość oraz stawki opłaty określonej w pkt. 1, 2 lub 3:

1) stawka miesięczna opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny z wykorzystaniem kompostownika do zbierania bioodpadów wynosi 14,00 zł,

2) stawka miesięczna opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób selektywny wynosi 15,00 zł,

3) stawka miesięczna opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi i odbieranymi w sposób nieselektywny wynosi 30,00 zł.

[...]

§ 2. 1. Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi ponoszona przez właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy a powstają odpady komunalne, stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników z odpadami komunalnymi powstającymi na danej nieruchomości, częstotliwości wywozu oraz stawki opłaty określonej w ust. 2.

2. Od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, które są gromadzone i odbierane w sposób selektywny, ustala się następujące stawki opłaty za jednorazowe opróżnienie pojemnika o określonej pojemności:

- 1) pojemnik o pojemności 120 l — 16,00 zł,
- 2) pojemnik o pojemności 240 l — 32,00 zł,
- [...]
- 6) pojemnik (kontener) o pojemności 7,0 m³ — 378,00 zł.

3. Od właścicieli nieruchomości, na których nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, które nie są gromadzone i odbierane w sposób selektywny, ustala się następujące stawki opłaty za jednorazowe opróżnienie pojemnika o określonej pojemności:

- 1) pojemnik o pojemności 120 l — 32,00 zł,
- 2) pojemnik o pojemności 240 l — 64,00 zł,
- [...]
- 6) pojemnik (kontener) o pojemności 7,0 m³ — 756,00 zł”.

Badając uchwałę, Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu zważyło, co następuje:

W art. 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2019 r. poz. 1579) ustawodawca wprowadził zmiany ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, które — z wyjątkiem zmian określonych w art. 1 pkt 2 lit. c, pkt 3 i 23 — weszły w życie 6 września 2019 roku. Zgodnie z art. 9 ust. 1 powyższej ustawy rada gminy ma obowiązek dostosowania uchwał wydanych przed dniem jej wejścia w życie na podstawie przepisów dotychczasowych do przepisów ustawy zmienionej ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. w terminie 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie, czyli do 6 września 2020 roku.

W myśl art. 10 ust. 2 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw, stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi za pojemnik lub worek, określona w uchwale wydanej przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, wyższa niż stawka odpowiednio za pojemnik lub worek określona w art. 6k ust. 2a pkt 5 ustawy zmienianej w art. 1 obowiązuje do dnia wejścia w życie uchwały wydanej na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym ustawą zmieniającą, nie dłużej niż 12 miesięcy od dnia jej wejścia w życie.

Rada Gminy Zagrodno podjęła badaną uchwałę 8 listopada 2019 r., czyli po wejściu w życie ustawy nowelizującej z dnia 19 lipca 2019 r., co oznacza, że ustalając stawki opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi miała obowiązek stosowania przepisów ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach w brzmieniu obowiązującym w dacie podjęcia uchwały.

Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 3 u.c.p.g. obowiązkiem właścicieli nieruchomości jest zbieranie w sposób selektywny powstałych na terenie nieruchomości odpadów komunalnych. W myśl art. 6k ust. 3 u.c.p.g. rada gminy określa stawki opłaty podwyższonej za gospodarowanie odpadami komu-

nalnymi, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, w wysokości nie niższej niż dwukrotna wysokość i nie wyższej niż czterokrotna wysokość stawki ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1 u.c.p.g. Z kolei art. 6k ust. 4a u.c.p.g. stanowi podstawę do zwolnienia w części z opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym, proporcjonalnie do zmniejszenia kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z gospodarstw domowych.

Rada Gminy Zagrodno, przyjmując metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której zamieszkują mieszkańcy, wymienioną w art. 6j ust. 1 pkt 1 u.c.p.g., czyli iloczyn liczby osób zamieszkujących nieruchomość i stawki ustalonej na podstawie art. 6k ust. 1 u.c.p.g., powinna zatem ustalić stawkę miesięczną tej opłaty, ustalić stawkę podwyższoną dla właścicieli niewypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów, a w przypadku właścicieli nieruchomości zabudowanych budynkami mieszkalnymi jednorodzinnymi kompostujących bioodpady stanowiące odpady komunalne w kompostowniku przydomowym — zwolnić ich z części opłaty.

Określając w § 2 ust. 1 badanej uchwały sposób ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dla nieruchomości, na której nie zamieszkują mieszkańcy, a powstają odpady komunalne, Rada Gminy Zagrodno powinna uwzględnić, że zgodnie z art. 6j ust. 3 u.c.p.g. opłata ta stanowi iloczyn zadeklarowanej liczby pojemników lub worków, przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych powstających na danej nieruchomości, oraz stawki opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, o której mowa w art. 6k ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. Nie jest zatem możliwe uzależnienie wysokości obliczonej opłaty od „częstotliwości wywozu” odpadów.

Rada Gminy Zagrodno, stosownie do art. 6k ust. 1 pkt 2, ust. 2a pkt 5 i ust. 3 u.c.p.g., powinna ustalić stawki opłaty za pojemniki lub worki o określonej pojemności oraz stawki opłaty podwyższonej za pojemniki lub worki dla właścicieli niewypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów wynoszące za miesiąc, a nie — jak określono w § 2 ust. 2 i 3 badanej uchwały — „za jednorazowe opróżnienie”.

W ocenie Kolegium ustalenie przez Radę Gminy Zagrodno w § 1 i § 2 badanej uchwały stawek za gospodarowanie odpadami komunalnymi z podziałem na selektywny i nieselektywny sposób odbioru odpadów świadczy o tym, że organ stanowiący gminy dopuszcza gromadzenie odpadów w sposób nieselektywny, co jest sprzeczne z obowiązkiem nałożonym na właścicieli w art. 5 ust. 3 pkt 1 u.c.p.g., która nie daje wprost podstawy do ustalenia stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi zbieranymi w sposób nieselektywny, tylko zobowiązuje radę gminy do ustalenia podwyższonej stawki dla właścicieli niewypełniających obowiązku selektywnego zbierania odpadów (art. 6k ust. 3 u.c.p.g.). Również nie wynika z niej uprawnienie dla rady gminy do ustalenia stawki za gospodarowanie odpadami komunalnymi z wykorzystaniem kompostownika do zbierania bioodpadów. W takim przypadku rada gminy zwalnia z części opłaty, w myśl art. 6k ust. 4a u.c.p.g.

Na podstawie art. 6k ust. 1 pkt 2 u.c.p.g. rada gminy ustala stawkę opłaty za pojemnik lub worek o określonej pojemności, przeznaczony do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, z tym że w myśl art. 6k ust. 2a pkt 5 (przepis dodany nowelizacją z dnia 19 lipca 2019 r.) maksymalna stawka wynosząca za miesiąc nie może przekraczać 3,2% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za pojemnik o pojemności 1100 litrów lub 1% przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem za worek o pojemności 120 litrów, przeznaczone do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości, a za pojemniki lub worki o mniejszej lub większej pojemności stawki opłat ustala się w wysokości proporcjonalnej do ich pojemności.

Zgodnie z obwieszczeniem Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 27 marca 2019 r. w sprawie przeciętnego miesięcznego dochodu rozporządzalnego na 1 osobę ogółem w 2018 r. (M.P. poz. 278), ogłoszonego na podstawie art. 6k ust. 5 u.c.p.g., przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę ogółem w 2018 r. wyniósł 1.693,00 zł.

W związku z powyższym maksymalne miesięczne stawki opłaty za pojemnik o wskazanych przez Radę Gminy Zagrodno pojemnościach to:

- 1) pojemnik 120 l — 5,91 zł,
- 2) pojemnik 240 l — 11,82 zł,
- 3) pojemnik 7,0 m³ — 344,75 zł,

zaś stawki podwyższone w myśl art. 6k ust. 3 u.c.p.g. to nie mniej i nie więcej niż:

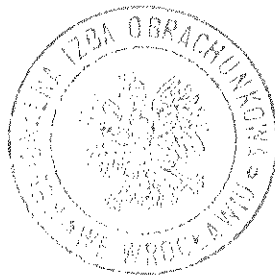
- 1) pojemnik 120 l — min. 11,82 zł, maks. 23,64 zł,
- 2) pojemnik 240 l — min. 23,64 zł, maks. 47,28 zł,
- 3) pojemnik 7,0 m³ — min. 689,50 zł, maks. 1.379,00 zł.

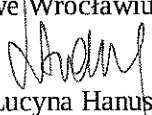
Ustalone w § 2 ust. 2 pkt 1, 2 i 6 i ust. 3 pkt 1, 2 i 6 badanej uchwały stawki za pojemniki o wskazanych pojemnościach przekraczają maksymalne stawki opłat wynikające z art. 6k ust. 2a pkt 5 i ust. 3 u.c.p.g.

W myśl zasady demokratycznego państwa prawnego określonej w art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej organy władzy publicznej działają na podstawie i w granicach prawa. Zgodnie ze wskazaną zasadą legalizmu należało uznać, że kwestionowana przez Kolegium uchwała w sposób istotny narusza przepisy art. 6j ust. 3, art. 6k ust. 2a pkt 5, ust. 3 i 4a w związku z art. 5 ust. 1 pkt 3 u.c.p.g.

Mając powyższe na względzie Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu orzekło jak w sentencji uchwały.

Na niniejszą uchwałę Radzie Gminy Zagrodno przysługuje skarga, którą wnosi się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu, ul. Świętego Mikołaja 78/79, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od daty jej doręczenia.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
we Wrocławiu

Lucyna Hanus